

Ю. Г. Бочарова,

кандидат економічних наук, доцент,
директор навчально-наукового інституту економіки та підприємництва,
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг,
E-mail: bocharova@donnuet.edu.ua

Стан та особливості розвитку інноваційної інфраструктури в Україні

Проаналізовано особливості розвитку інноваційної інфраструктури України та надано характеристику її стану. Висвітлено структурні, галузеві та регіональні особливості розвитку елементів інноваційної інфраструктури. Зроблено висновок про сталу негативну тенденцію її розвитку. Показано, що рівень інноваційності вітчизняних підприємств є вкрай низьким. Визначено, що регіонами-лідерами за часткою інноваційних підприємств у їх загальній кількості є Рівненська, Харківська та Івано-Франківська області.

Ключові слова: *інноваційна інфраструктура, елемент інноваційної інфраструктури, інноваційне підприємство, інновація, технопарк, бізнес-інкубатор.*

Незважаючи на фундаментальне та майже аксіоматичне значення інноваційної інфраструктури для забезпечення інноваційного розвитку, розвитку національної інноваційної системи, конкурентоспроможності національної економіки, сьогодні теорія інноваційної інфраструктури перебуває на етапі свого становлення, а специфічні тематичні дослідження, систематичні статичні спостереження за станом та особливостями розвитку інноваційної інфраструктури в Україні не проводяться. Як наслідок, інформація про стан та особливості розвитку інноваційної інфраструктури є фрагментарною, не дозволяє приймати ефективні управлінські рішення як щодо розвитку інноваційної інфраструктури, так і, беручи до уваги наявні каузальні зв'язки, щодо соціально-економічного розвитку, забезпечення та підвищення конкурентоспроможності країни в цілому.

Мета роботи полягає у здійсненні аналізу й оцінки стану та особливостей розвитку інноваційної інфраструктури в Україні.

На сучасному етапі розвитку країни досить складно визначити реальний стан та особливості розвитку інноваційної інфраструктури, оскільки різні інституції надають різну, інколи протилежну інформацію про кількість елементів інноваційної інфраструктури, що створені та функціонують в Україні.

Так, відповідно до даних, які наводить Кабінет Міністрів України, на сьогодні в Україні створені та функціонують певні інноваційні структури. Зокрема, утворено 12 технопарків, 28 інноваційних бізнес-інкубаторів, 28 інноваційних центрів. При закладах вищої освіти створені підрозділи з питань інтелектуальної власності, діють Український інститут науково-технічної інформації та 9 регіональних центрів науки, інновацій та інформатизації. Підприємства, що проводять інноваційну діяльність, користуються

послугами консалтингових фірм та небанківських фінансових установ, які, однак, не можуть у повному обсязі задовольнити їх потреби. Значна кількість організацій, які повинні сприяти науково-технічній або інноваційній діяльності, не забезпечують покладених на них функцій [1].

Українські дослідники А. Стояновський та З. Тимняк наводять дані МОН України, згідно з якими на сьогодні в Україні функціонує 12 технологічних парків, 17 наукових парків, 28 інноваційних бізнес-інкубаторів, 26 інноваційних центрів, 23 інноваційно-технологічні кластери, 8 небанківських фінансово-кредитних установ, 9 центрів інновацій та трансферу технологій, 49 центрів комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, 29 контактних пунктів програми досліджень та інновацій "Горизонт 2020", а також близько 40 інших структур, що працюють в інноваційній сфері [2, с. 134–135].

За даними Міністерства економічного розвитку та торгівлі, станом на 01.01.2017 р. в Україні створено та функціонує 310 бізнес-центрів, 55 бізнес-інкубаторів, 62 технопарки, 4 індустріальні парки, 400 лізингових центрів, 161 фонд підтримки підприємництва, 1699 інвестиційних фонди та компанії, 653 інноваційні центри і компанії, 2660 інформаційно-консультативні установи [3].

Аналіз даних табл. 1 дозволяє зробити висновок, що інноваційна інфраструктура України не тільки є фрагментарною (фіксуються суттєві диспропорції та асиметрії між елементами інноваційної інфраструктури, не всі можливі елементи інноваційної інфраструктури створені та функціонують у країні), а й демонструє сталу негативну тенденцію розвитку, оскільки кількість елементів інноваційної інфраструктури постійно скорочується (табл. 1, складено та розраховано автором на основі даних [3–8]).

Елементи інноваційної інфраструктури

(од.)

Елементи інфраструктури	Рік					Абсолютне відхилення, 2017 р. – 2010 р.
	2008 (довідково)	2010	2012	2014	2017	
Бізнес-центри	465	449	531	480	310	-139
Бізнес-інкубатори	69	71	76	79	55	-16
Технопарки	40	41	46	50	62	21
Індустріальні парки	...	...	...	...	4	...
Інноваційні фонди і компанії, усього (фонди / компанії)	3061	3134	3031 (2275 / 756)	3034	2352 (1699 / 653)	-782

Так, у 2010–2017 рр. загальна кількість інвестиційних фондів та компаній скоротилася на 782 одиниці (з 3134 одиниць у 2010 році до 2352 одиниць у 2017 р.); бізнес-центрів – на 139 одиниць (з 449 одиниць у 2010 році до 310 одиниць у 2017 році); бізнес-інкубаторів – на 16 одиниць (з 71 одиниць у 2010 році до 55 одиниць у 2017 році). За період 2010–2017 рр. фіксується нарощування лише кількості технопарків (на 62 одиниці). Найбільш розвиненим різновидом елементів інноваційної інфраструктури є інноваційні фонди та компанії.

На вкрай низький рівень розвитку інноваційної інфраструктури України вказують і дані Державної служби статистики. Як свідчать результати аналізу цих даних, переважна більшість підприємств країни не інноваційні (таких в Україні в середньому 82,0% загальної кількості підприємств). Найбільш інноваційно активними є великі підприємства (у середньому 39,2% обстежених великих підприємств) та середні підприємства (у середньому 22,2% обстежених середніх підприємств). Для порівняння, частка малих інноваційних підприємств – 13,05% (табл. 2, складено та розраховано автором на основі даних [9–11]).

Таблиця 2

Розподіл підприємств за кількістю працюючих

(% від загальної кількості обстежених підприємств)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	2014–2016 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
Усього інноваційно активних підприємств, у т. ч. з кількістю працюючих:	21,0	14,6	18,4	2,6	16,5
– до 49 осіб	...	11,3	14,8	3,5	13,01
– 50–249 осіб	...	19,7	24,7	5	22,2
– 250 осіб і більше	...	38,8	39,6	0,8	39,2

Кількість інноваційних підприємств протягом періоду, що аналізується, зменшувалася (табл. 3, складено та розраховано автором на основі даних [9–11]). Так, якщо у 2008–2010 рр. частка інноваційно активних підприємств становила 21,0%, то у 2014–2016 рр. – 18,4%. Більша частка українських інноваційних підприємств здійснювала лише маркетингові й організаційні інновації – у середньому 7,1% загальної кількості підприємств України. Для порівняння, частка інноваційних підприємств, що здійснювали лише продуктові інновації, становила

1,5%, лише процесові інновації – 4,3%, продуктові та процесові – 4,1%. Однак протягом 2012–2016 рр. намітилися зміни у структурі інноваційної активності підприємств – зафіксовано зменшення частки підприємств, що здійснювали лише маркетингові та організаційні інновації (на 6,1%), збільшення частки підприємств, що здійснювали продуктові інновації (на 2,4%), на 0,3% зросла частка підприємств, що здійснювали продуктові та процесні інновації.

Більшість українських інноваційних підприємств – у середньому 7,6% – здійснювали нетехно-

Розподіл підприємств за типами інноваційної діяльності
(% від загальної кількості обстежених підприємств)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	2014–2016 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
Інноваційні підприємства	21,0	14,6	18,4	-2,6	18,0
Здійснювали лише продуктові інновації	1,6	1,6	1,2	-0,4	1,5
Здійснювали лише процесові інновації	3,4	3,6	5,8	2,4	4,3
Здійснювали продуктові та процесові інновації	4,2	3,6	4,5	0,3	4,1
Мали продовжувані та перервані інновації	0,6	0,7	0,3	-0,3	0,5
Здійснювали лише маркетингові та організаційні інновації	11,2	5,1	5,1	-6,1	7,1
Неінноваційні підприємства	79,0	85,4	81,6	2,6	82,0

логічні інновації (табл. 4, складено та розраховано автором на основі даних [9–11]). Для порівняння, 5,2% інноваційних підприємств здійснювали лише технологічні інновації, 5,2% – технологічні та нетехнологічні інновації. У 2008–2016 рр. фіксуються зміни у спрямованості інноваційних підприємств:

зменшується частка інноваційних підприємств, що сфокусовані на нетехнологічних інноваціях (на 4,6%), і збільшується частка тих, що займаються як технологічними, так і нетехнологічними інноваціями (на 1,5%).

Таблиця 4

Розподіл підприємств за видом інновацій, що здійснюються
(% від загальної кількості обстежених підприємств)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	2014–2016 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
Технологічні інновації	4,5	6,0	5,0	0,5	5,2
Технологічні та нетехнологічні інновації	5,3	3,5	6,8	1,5	5,2
Нетехнологічні інновації	11,2	5,1	6,6	-4,6	7,6

Переважає більшість інноваційних підприємств із технологічними інноваціями займалися придбанням машин, обладнання, програмного забезпечення та споруд – у середньому їх було 69,1% усіх підприємств із технологічними інноваціями (табл. 5, складено та розраховано автором за даними [9–11]). Для порівняння, частка інноваційних підприємств із технологічними інноваціями, які проводили внутрішні НДР, у середньому становить 19,8%, зовнішні НДР – 9,3%, здійснювали придбання зовнішніх знань у інших підприємств і організацій – 11,0%, здійснювали навчальну підготовку для інноваційної діяльності – 22,3%, запроваджували інновації на ринок – 17,7%, займалися промисловим проектуванням – 16,7%.

Крім того, аналізуючи інноваційно активні підприємства за видом діяльності, варто зазначити, що переважна більшість інноваційних підприємств діють у переробній промисловості (у середньому 21,2% від загальної кількості підприємств переробної промисловості), сфері інформації та телекому-

нікації (відповідно 20%). При цьому, як свідчать дані табл. 6 (складено та розраховано автором за даними [9–11]), ця структура практично не зазнає суттєвих змін та трансформацій протягом періоду, що аналізується.

У середньому у 2008–2016 рр., як свідчать дані табл. 7 (складено та розраховано автором за даними [9–11]), лише чверть інноваційних підприємств із технологічними інноваціями співпрацювали з іншими підприємствами та організаціями (тобто в середньому 75% підприємств із технологічними інноваціями не здійснювали інноваційне співробітництво). Найчастіше інноваційні підприємства із технологічними інноваціями, які здійснювали інноваційне співробітництво, співпрацювали із підприємствами в межах групи підприємств; постачальниками обладнання, матеріалів, компонентів чи програмного забезпечення; клієнтами / споживачами підприємницького сектору; клієнтами / споживачами державного сектору; конкурентами / іншими підприємствами певної галузі; консультантами,

Розподіл інноваційних підприємств за видами інноваційної діяльності
(% від усіх підприємств із технологічними інноваціями)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	2014–2016 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
Внутрішні НДР	21,6	14,7	23,1	1,5	19,8
Зовнішні НДР	10,6	8,1	9,3	-1,3	9,3
Придбання машин, обладнання, програмного забезпечення і споруд	74,7	73,6	59,0	-15,7	69,1
Придбання зовнішніх знань у інших підприємств і організацій	11,5	10,2	11,4	-0,1	11,0
Навчальна підготовка для інноваційної діяльності	27,5	22,0	17,5	-10	22,3
Ринкове запровадження інновацій	22,4	13,7	16,9	-5,5	17,7
Промислове проектування (дизайн)	19,1	13,9	17,0	-2,1	16,7
Інше	32,0	26,9	32,4	0,4	30,4

комерційними лабораторіями; університетами та іншими закладами вищої освіти (ЗВО), науково-дослідними інститутами (у середньому 47% інноваційних підприємств із технологічними інноваціями, що співпрацювали з іншими підприємствами та організаціями у 2008–2016 рр., співпрацювали із зазначеними вище партнерами). Найважливішими партнерами зі співробітництва інноваційних підприємств із технологічними інноваціями є по-

стачальники обладнання, матеріалів, компонентів чи програмного забезпечення (у середньому 20,9% партнерств із інноваційними підприємствами, що здійснювали технологічні інновації). Щодо інших партнерів, то відповідні частки співробітництва із ними є набагато меншими. Так, із підприємствами в межах групи підприємств співпрацювало 3,4% підприємств із технологічними інноваціями, із клієнтами – 11,0%, із конкурентами / іншими

Таблиця 6

Інноваційна активність підприємств за видами діяльності
(% від загальної кількості обстежених підприємств відповідного виду діяльності)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	2014–2016 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
Усього	21,0	14,6	18,4	0,4	18,0
Добувна промисловість та розроблення кар'єрів	12,8	11,9	14,2	1,4	13,0
Переробна промисловість	21,5	20,3	21,9	0,4	21,2
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря	...	18,6	15,4	x	17,0
Водопостачання, каналізації, поводження із відходами	...	10,2	9,8	x	10,0
Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	15,9	11,2	17,3	1,4	14,8
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	12,9	7,3	9,7	-3,2	10,0
Інформація та телекомунікації	21,7	16,3	22,1	0,4	20,0
Фінансова та страхова діяльність	19,7	...	21,7	2,0	20,7
Діяльність у сфері архітектури, технічні випробування та дослідження, наукові дослідження та розробки, рекламна діяльність та дослідження кон'юнктури ринку	...	12,8	20,1	x	16,5

Розподіл підприємств із технологічними інноваціями, які здійснювали інноваційне співробітництво, за типами співробітництва (% від усіх підприємств із технологічними інноваціями)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	2014–2016 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
Усього	22,5	18,1	34,4	11,9	25,0
Підприємства в межах групи підприємств	3,3	3,4	3,4	0,1	3,4
Постачальники обладнання, матеріалів, компонентів чи програмного забезпечення	17,1	19,6	26,1	9,0	20,9
Клієнти / споживачі підприємницького сектору	9,9	7,5	13,7	3,8	11,0
Клієнти / споживачі державного сектору		1,8			
Конкуренти / інші підприємства певної галузі	5,1	3,8	...	x	4,5
Консультанти, комерційні лабораторії	6,0	3	...	x	4,5
Університети та інші ЗВО	3,4	2,6	5,9	2,5	4,0
Науково-дослідні інститути	4,7	4,7	8,4	3,7	5,9

підприємствами галузі – 4,5%, із консультантами, комерційними лабораторіями – 4,5%, із університетами та іншими закладами вищої освіти – 4,0%, із науково-дослідними інститутами – 5,9% підприємств із технологічними інноваціями. При цьому слід зазначити, що протягом аналізованого періоду суттєвих змін у структурі співробітництва підприємств із технологічними інноваціями не відбулося, найшвидшими темпами підприємства з технологічними інноваціями нарощували обсяги співробітництва з постачальниками обладнання, матеріалів, компонентів чи програмного забезпечення.

Як свідчить проведений аналіз результатів обстежень [9–11], у 2008–2014 рр. інноваційні підприємства України здебільшого співпрацювали з укра-

їнськими підприємствами (у середньому близько 24% підприємств із технологічними інноваціями), на частку європейських підприємств і організацій у середньому припадало 5,7%, Китаю та Індії – 1,3%, США – 1,2%.

Інноваційна активність підприємств України характеризується чіткою галузевою та регіональною специфікою (табл. 8, складено та розраховано автором за даними [9–11]). Так, регіонами-лідерами за часткою інноваційних підприємств у їх загальній кількості є Рівненська (у середньому 23,85% підприємств), Харківська (у середньому 22,15% підприємств) та Івано-Франківська область (у середньому 20,4% підприємств).

Таблиця 8

Інноваційна активність підприємств за регіонами (% до загальної кількості обстежених підприємств регіону)

Показники	2008–2010 рр.	2012–2014 рр.	Абсолютне відхилення, 2016 р. – 2008 р., в. п.	Середнє значення
1	2	3	5	4
Україна	14,6	18,4	3,8	16,5
Автономна Республіка Крим	...	...	...	...
Вінницька	17,3	15,2	-2,1	16,3
Волинська	13,3	14,4	1,1	13,9
Дніпропетровська	13,3	19,0	5,7	16,2
Донецька	12,9	11,0	-1,9	12,0
Житомирська	13,9	17,7	3,8	15,8
Закарпатська	11,9	13,8	1,9	12,9
Запорізька	18,8	17,5	-1,3	18,2

1	2	3	5	4
Івано-Франківська	21,1	19,7	-1,4	20,4
Київська	18,1	17,7	-0,4	17,9
Кіровоградська	16,9	19,3	2,4	18,1
Луганська	15	12,6	-2,4	13,8
Львівська	15,9	18,4	2,5	17,2
Миколаївська	16,3	15,4	-0,9	15,9
Одеська	12,6	16,3	3,7	14,5
Полтавська	6,6	18,4	11,8	12,5
Рівненська	23,9	23,8	-0,1	23,9
Сумська	11,5	17,2	5,7	14,4
Тернопільська	15,2	19,9	4,7	17,6
Харківська	20,9	23,4	2,5	22,2
Херсонська	14,7	16,1	1,4	15,4
Хмельницька	10,9	12,8	1,9	11,9
Черкаська	11,6	11,8	0,2	11,7
Чернівецька	16,4	9,7	-6,7	13,1
Чернігівська	17,7	16,5	-1,2	17,1
м. Київ	11,4	21,4	10	16,4
м. Севастополь	...	...	...	...

Проведений аналіз стану та особливостей розвитку інноваційної інфраструктури дозволяє зробити висновок, що інноваційна інфраструктура України є фрагментарною, характеризується суттєвими структурними, галузевими й регіональними

асиметріями та диспропорціями. Отже, вона потребує подальших, більш глибоких досліджень для розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо її ефективного розвитку.

Список використаних джерел

1. Проект Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інноваційної інфраструктури на 2017–2021 роки. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:INjd_VENjV8J:cg.gov.ua/w
2. Стояновський А. Р., Тимняк З. С. Державна підтримка розвитку інноваційної інфраструктури в Україні // Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.6. С. 131–136.
3. Розвиток малого і середнього підприємництва. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0ced3c9f-a057-4852-9072-151dd387356a&title=Institutsii-SchoZabezpechuiutPidtrimkuPidprimnitstva>
4. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року. URL: <http://old.kmu.gov.ua/document/250167513/R0504-00.doc>
5. Український фонд підтримки підприємництва: офіційний сайт. Електронні текстові дані. URL: <http://www.ufpp.gov.ua/>
6. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні – 2009 рік: нац. доповідь. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/files/a7feb.doc>
7. Аналітичний звіт про стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. 2014. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/info/3226.htm>
8. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні – 2010 рік: нац. доповідь. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/files/c19f3.doc>
9. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2008–2010 років (за міжнародною методологією). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/nauka_in/Inn_2010.zip
10. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2012–2014 років (за міжнародною методологією). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2015/dop/11/dop_inn_2014_p.zip

11. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2014–2016 років (за міжнародною методологією). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/dop/11/dop_inn_2016.zip

References

1. Proekt Kontseptsii Derzhavnoi tsilovoi ekonomichnoi prohramy rozvytku innovatsiinoi infrastruktury na 2017–2021 roky [Concept Draft of the State Target Economic Program for the Development of Innovation Infrastructure for 2017–2021]. *webcache.googleusercontent.com*. Retrieved from http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:INjd_VENjV8J:cg.gov.ua/w [in Ukrainian].
2. Stoianovskyi, A. R., & Tymniak, Z. S. (2016). Derzhavna pidtrymka rozvytku innovatsiinoi infrastruktury v Ukraini [State support for the development of innovation infrastructure in Ukraine]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific Bulletin of UNFU*, 26.6, 131–136 [in Ukrainian].
3. Rozvytok maloho i serednoho pidpriemnytstva. Ministerstvo ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy [Development of Small and Medium Business. Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine]. *www.me.gov.ua*. Retrieved from <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0ced3c9f-a057-4852-9072-151dd387356a&title=Institutsii-SchoZabezpechuiutPidtrimkuPidprimnistva> [in Ukrainian].
4. Stratehiia rozvytku maloho i serednoho pidpriemnytstva v Ukraini na period do 2020 roku [Strategy for the Development of Small and Medium Enterprises in Ukraine up to 2020]. *old.kmu.gov.ua*. Retrieved from <http://old.kmu.gov.ua/document/250167513/R0504-00.doc> [in Ukrainian].
5. Ukrainyskyi fond pidtrymky pidpriemnytstva: ofitsiynyi sait. Elektronni tekstovi dani. [Ukrainian Business Support Foundation: Official Website. Electronic text data.]. *ufpp.kiev.ua*. Retrieved from <http://ufpp.kiev.ua/> [in Ukrainian].
6. Pro stan ta perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva v Ukraini. Derzhavnyi komitet Ukrainy z pytan rehuliatornoi polityky ta pidpriemnytstva. [About the State and Prospects of Entrepreneurship Development in Ukraine. State Committee of Ukraine for Regulatory Policy and Entrepreneurship]. (2009). *www.dkrp.gov.ua* Retrieved from <http://www.dkrp.gov.ua/files/a7feb.doc> [in Ukrainian].
7. Analitychnyi zvit pro stan i perspektyvy rozvytku maloho ta serednoho pidpriemnytstva v Ukraini [Analytical report on the state and prospects of small and medium enterprises in Ukraine]. (2014). *www.dkrp.gov.ua*. Retrieved from <http://www.dkrp.gov.ua/info/3226.htm> [in Ukrainian].
8. Pro stan ta perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva v Ukraini. Derzhavnyi komitet Ukrainy z pytan rehuliatornoi polityky ta pidpriemnytstva. [About the state and prospects of entrepreneurship development in Ukraine. State Committee of Ukraine for Regulatory Policy and Entrepreneurship] (2010). *www.dkrp.gov.ua*. Retrieved from <http://www.dkrp.gov.ua/info/3226.htm> [in Ukrainian].
9. Obstezhennia innovatsiinoi diialnosti v ekonomitsi Ukrainy za period 2008–2010 rokiv (za mizhnarodnoiu metodolohiieiu) [Survey of innovation activity in the Ukrainian economy, 2008–2010]. (2011). *www.ukrstat.gov.ua*. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/nauka_in/Inn_2010.zip [in Ukrainian].
10. Obstezhennia innovatsiinoi diialnosti v ekonomitsi Ukrainy za period 2012–2014 rokiv (za mizhnarodnoiu metodolohiieiu) [Survey of innovation activity in the Ukrainian economy, 2012–2014]. (2015). *www.ukrstat.gov.ua*. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2015/dop/11/dop_inn_2014_p.zip [in Ukrainian].
11. Obstezhennia innovatsiinoi diialnosti v ekonomitsi Ukrainy za period 2014–2016 rokiv (za mizhnarodnoiu metodolohiieiu) [Survey of innovation activity in the Ukrainian economy, 2014–2016]. (2017). *www.ukrstat.gov.ua*. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/dop/11/dop_inn_2016.zip [in Ukrainian].

Ю. Г. Бочарова,

кандидат экономических наук, доцент,
директор учебно-научного института экономики и предпринимательства,
Донецкий национальный университет экономики и торговли
имени Михаила Туган-Барановского, г. Кривой Рог

Состояние и особенности развития инновационной инфраструктуры в Украине

Проанализированы особенности развития инновационной инфраструктуры Украины и охарактеризовано ее состояние. Освещены структурные, отраслевые и региональные особенности развития элементов инновационной инфраструктуры. Сделан вывод об устойчивой негативной тенденции ее раз-

вития. Показано, что уровень инновационности отечественных предприятий является крайне низким. Определено, что регионами-лидерами по доле инновационных предприятий в их общем количестве являются Ровенская, Харьковская и Ивано-Франковская области.

Ключевые слова: *инновационная инфраструктура, элемент инновационной инфраструктуры, инновационное предприятие, инновация, технопарк, бизнес-инкубатор.*

Yu. G. Bocharova,

PhD in Economics, Associate Professor,

Director of the Educational and Scientific Institute of Economics and Entrepreneurship,

Donetsk National University of Economics and Trade

named after Mykhayilo Tugan-Baranovsky, Kryvyi Rih

State and Peculiarities of Innovation Infrastructure Development in Ukraine

The state and peculiarities of the development of the innovation infrastructure of Ukraine were analyzed in the article. It was found that: 1. At the present stage of development of the country, it is difficult to determine the real state and peculiarities of the development of innovation infrastructure, as different institutions provide different, and sometimes diametrically opposed, information on the number of elements of the innovation infrastructure that is created and functioning in Ukraine. 2. Innovation infrastructure of Ukraine is not only fragmentary, but it also shows a steady negative trend of development - the number of elements of innovation infrastructure is constantly decreasing. 3. Innovative funds and companies are the most developed type of innovation infrastructure in Ukraine. 4. The most innovatively active are large (on average 29.2% of surveyed large enterprises) and medium-sized enterprises. 5. The Most Ukrainian innovative enterprises implemented non-technological innovations (implemented marketing and organizational innovations). 6. The vast majority of Ukrainian innovative enterprises with technological innovations engaged in the purchase of machinery, equipment, software and facilities. 7. Only 25% of innovative enterprises with technological innovations cooperated with other enterprises and organizations. 8. Innovative enterprises with technological innovations often collaborated with suppliers of equipment, materials, components or software. 9. Innovative enterprises of Ukraine mostly cooperated with Ukrainian enterprises (on average, 24% of enterprises with technological innovations), on average European enterprises and organizations accounted for 5.7%, China and India – 1.3%, the USA – 1.2%. 10. Innovative activity of enterprises of Ukraine is characterized by clear regional and branch specifics. 11. The vast majority of innovative enterprises carry out their activities in the processing industry, information and telecommunications. 12. The regions-leaders in terms of the share of innovative enterprises in the total number of enterprises are Rivne, Kharkiv and Ivano-Frankivsk region.

Key words: *innovative infrastructure, element of innovative infrastructure, innovative enterprise, innovation, technology park, business incubator.*

Бібліографічний опис для цитування:

Бочарова Ю. Г. Стан та особливості розвитку інноваційної інфраструктури в Україні // Статистика України. 2018. № 2. С. 43–50.